

STN	Systémy manažérstva proti korupcii Požiadavky s usmernením na používanie	STN ISO 37001 01 0106
------------	---	---

Anti-bribery management systems. Requirements with guidance for use

Systèmes de management anti-corruption. Exigences et recommandations de mise en oeuvre

Managementsysteme zur Korruptionsbekämpfung. Anforderungen mit Leitlinien zur Anwendung

Táto norma obsahuje slovenskú a anglickú verziu ISO 37001: 2016.

This standard includes Slovak and the English version of ISO 37001: 2016.

Nahradenie predchádzajúcich noriem

Táto norma nahrádza anglickú verziu STN ISO 37001 z decembra 2017 v celom rozsahu.

127931

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2019

Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii.

Národný predhovor

Obrázky v tejto norme sú prevzaté z elektronických podkladov dodaných z ISO, © 2016 ISO, ref. č. ISO 37001: 2016 E.

V tomto dokumente sa nachádzajú 3 národné poznámky.

Vypracovanie normy

Spracovateľ: Fakulta riadenia a informatiky, Žilinská univerzita v Žiline, doc. Ing. Miroslav Hrnčiar, PhD.

Systémy manažérstva proti korupcii

Požiadavky s usmernením na používanie

ISO 37001
Prvé vydanie
2016-10-15

ICS 03.100.01

Obsah

	strana
Predhovor	5
Úvod	6
1 Predmet normy	8
2 Normatívne odkazy	9
3 Termíny a definície	9
4 Súvislosti organizácie	16
4.1 Pochopenie organizácie a jej súvislostí	16
4.2 Pochopenie potrieb a očakávaní zúčastnených strán	17
4.3 Vymedzenie predmetu systému manažérstva proti korupcii	17
4.4 Systém manažérstva proti korupcii	17
4.5 Posudzovanie korupčných rizík	18
5 Vodcovstvo	18
5.1 Vodcovstvo a záväzok	18
5.2 Protikorupčná politika	20
5.3 Roly, zodpovednosť a právomoci v organizácii	21
6 Plánovanie	22
6.1 Opatrenia na zvládanie rizík a príležitostí	22
6.2 Protikorupčné ciele a plánovanie ich dosiahnutia	23
7 Podpora	24
7.1 Zdroje	24
7.2 Kompetentnosť	24
7.3 Povedomie a odborná príprava	26
7.4 Komunikácia	27
7.5 Zdokumentované informácie	27
8 Prevádzka	29
8.1 Plánovanie a riadenie prevádzky	29
8.2 Náležité posúdenie dôveryhodnosti	29
8.3 Finančné riadiace činnosti	30
8.4 Nefinančné riadiace činnosti	30

8.5	Implementácia protikorupčných riadiacích činností ovládanými organizáciami a partnermi vecného vzťahu	30
8.6	Závazky proti korupcii	31
8.7	Dary, pohostenia, darcovstvo a podobné úžitky	32
8.8	Manažovanie nedostatočnosti protikorupčných riadiacích činností	32
8.9	Vyjadrenie obáv	33
8.10	Vyšetrovanie a riešenie korupcie	34
9	Hodnotenie výkonnosti	35
9.1	Monitorovanie, meranie, analýza a hodnotenie	35
9.2	Interný audit	35
9.3	Preskúmanie manažmentom	37
9.4	Preskúmanie osobou vo funkcii dohľadu nad dodržiavaním protikorupčných predpisov a pravidiel	38
10	Zlepšovanie	39
10.1	Nezhoda a nápravné opatrenia	39
10.2	Trvalé zlepšovanie	39
	Príloha A (informatívna) – Usmernenie na používanie tohto dokumentu	40
	Literatúra	80

Predhovor

ISO (Medzinárodná organizácia pre normalizáciu) je celosvetová federácia národných normalizačných organizácií (členov ISO). Na medzinárodných normách zvyčajne pracujú technické komisie ISO. Každý člen ISO, ktorý sa zaujíma o predmet, pre ktorý sa vytvorila technická komisia, má právo byť zastúpený v tejto komisii. Na práci sa zúčastňujú aj medzinárodné vládne alebo mimovládne organizácie, s ktorými ISO nadviazala pracovný styk. ISO úzko spolupracuje s Medzinárodnou elektrotechnickou komisiou (IEC) vo všetkých záležitostiach normalizácie v elektrotechnike.

Postupy použité pri tvorbe tohto dokumentu, ako aj tie, ktoré sú určené na jeho ďalšie udržiavanie sú opísané v smernici ISO/IEC, časť 1. Mali by sa vziať do pozornosti najmä rozdielne kritériá schvaľovania pri rôznych typoch dokumentov ISO. Tento dokument bol vypracovaný podľa edičných pravidiel smernice ISO/IEC, časť 2 (pozri www.iso.org/directives).

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. ISO nezodpovedá za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv. Podrobnosti o akýchkoľvek patentových právach identifikovaných počas tvorby dokumentu sú uvedené v úvode dokumentu a/alebo v zozname patentových deklarácií ISO (pozri www.iso.org/patents).

Akákoľvek obchodná značka použitá v tomto dokumente slúži len na informáciu pre používateľa a neznamena jej schválenie organizáciou ISO.

Na vysvetlenie dobrovoľnej podstaty noriem, význam špecifických termínov a výrazov ISO týkajúcich sa posudzovania zhody, ako aj informácií o väzbe ISO na princípy Svetovej obchodnej organizácie (WTO) uplatňované pri odstraňovaní technických prekážok obchodu (TBT) pozri túto URL: www.iso.org/iso/foreword.html.

Tento dokument pripravila projektová komisia ISO/PC 278 *Systémy manažérstva proti korupcii*.

Úvod

Korupcia je rozšírený jav. Vytvára vážne spoločenské, morálne, hospodárske a politické obavy, podkopáva dobrú správu verejných vecí, bráni rozvoju a deformuje hospodársku súťaž. Narúša uplatniteľnosť práva, podkopáva ľudské práva a predstavuje prekážku pri odstraňovaní chudoby. Zvyšuje aj náklady na podnikanie, zavádza neistotu v obchodných transakciách, zvyšuje náklady na tovar a služby, znižuje kvalitu produktov a služieb, čo môže viesť k strate života a majetku, poškodzovaniu dôvery v inštitúcie a prekáža spravodlivosti a efektívnemu fungovaniu trhov.

Vlády prostredníctvom medzinárodných dohôd, akými sú Dohovor Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj „O boji proti korupcii zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách“ [15] a Dohovor Organizácie Spojených národov proti korupcii [14] a prostredníctvom vlastných národných zákonov dosiahli pokrok pri riešení korupcie. Vo väčšine jurisdikcií je zapojenie sa do korupcie pre jednotlivcov trestným činom a existuje rastúci trend, aby za korupciu boli braní na zodpovednosť nielen jednotlivci, ale aj organizácie.

Samotný zákon nestačí na vyriešenie tohto problému. Organizácie majú povinnosť aktívne prispievať k boju proti korupcii. To sa dá dosiahnuť systémom manažérstva proti korupcii, ktorý poskytuje tento dokument, a prostredníctvom záväzku vodcov k vytvoreniu kultúry integrity, k transparentnosti, k otvorenosti a k dodržiavaniu predpisov a pravidiel. Charakter kultúry organizácie je rozhodujúci pre úspech alebo zlyhanie systému manažérstva proti korupcii.

Správne manažovaná organizácia má mať politiku dodržiavania predpisov a pravidiel podporovanú vhodnými systémami manažérstva, ktoré jej pomôžu pri plnení jej zákonných povinností a záväzku k integrite. Protikorupčná politika je súčasťou celkovej politiky dodržiavania predpisov a pravidiel. Protikorupčná politika a podporujúci systém manažérstva pomáhajú organizácii vyhnúť sa alebo zmierňovať náklady, riziká a poškodenie vyplývajúce z účasti na korupcii, pomáhajú podporovať dôveru v obchodných vzťahoch a zlepšovať jej povesť.

Introduction

Bribery is a widespread phenomenon. It raises serious social, moral, economic and political concerns, undermines good governance, hinders development and distorts competition. It erodes justice, undermines human rights and is an obstacle to the relief of poverty. It also increases the cost of doing business, introduces uncertainties into commercial transactions, increases the cost of goods and services, diminishes the quality of products and services, which can lead to loss of life and property, destroys trust in institutions and interferes with the fair and efficient operation of markets.

Governments have made progress in addressing bribery through international agreements such as the Organization for Economic Co-operation and Development Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions [15] and the United Nations Convention against Corruption [14] and through their national laws. In most jurisdictions, it is an offence for individuals to engage in bribery and there is a growing trend to make organizations, as well as individuals, liable for bribery.

However, the law alone is not sufficient to solve this problem. Organizations have a responsibility to proactively contribute to combating bribery. This can be achieved by an anti-bribery management system, which this document is intended to provide, and through leadership commitment to establishing a culture of integrity, transparency, openness and compliance. The nature of an organization's culture is critical to the success or failure of an anti-bribery management system.

A well-managed organization is expected to have a compliance policy supported by appropriate management systems to assist it in complying with its legal obligations and commitment to integrity. An anti-bribery policy is a component of an overall compliance policy. The anti-bribery policy and supporting management system helps an organization to avoid or mitigate the costs, risks and damage of involvement in bribery, to promote trust and confidence in business dealings and to enhance its reputation.

Tento dokument odráža medzinárodne osvedčené postupy a môže byť použitý vo všetkých jurisdikciách. Vzťahuje sa na malé, stredné a veľké organizácie vo všetkých sektoroch vrátane verejných, súkromných a neziskových sektorov. Riziká korupcie, ktorým organizácia čelí, líšia sa podľa faktorov, ako sú veľkosť organizácie, miesto a odvetvie, v ktorých organizácia pôsobí, a charakter, rozsah a zložitosť činností organizácie. Tento dokument špecifikuje implementáciu politík, postupov a riadiacich činností zo strany organizácie, ktoré sú odôvodniteľné, a proporcionálne korupčným rizikám, ktorým organizácia čelí. Príloha A poskytuje usmernenie na implementáciu požiadaviek uvedených v tomto dokumente.

Zhoda s týmto dokumentom nemôže poskytnúť ubezpečenie, že korupcia nenastala alebo že sa korupcia vo vzťahu k organizácii nevyskytne, pretože korupčné riziko nie je možné úplne odstrániť. Tento dokument však môže organizácii pomôcť implementovať odôvodniteľné a proporcionálne mechanizmy na prevenciu korupcie, na jej odhaľovanie a na reagovanie na korupciu.

V tomto dokumente sa používajú tieto formy slovies:

- „musí“ – upozorňuje na požiadavku;
- „má byť“ – upozorňuje na odporúčanie;
- „smie“ – upozorňuje na povolenie;
- „môže“ – upozorňuje na možnosť alebo spôsobilosť.

Informácie označené ako „POZNÁMKA“ sú návodom na pochopenie alebo objasnenie príslušnej požiadavky.

Tento dokument sa zhoduje s požiadavkami ISO na normy systému manažérstva. Tieto požiadavky zahŕňajú nadradenú štruktúru, identický základný text a všeobecné termíny so základnými definíciami, ktorých cieľom je priniesť ošoh používateľom implementujúcim viaceré ISO normy systému manažérstva. Tento dokument možno použiť v spojení s inými normami systému manažérstva (napr. ISO 9001, ISO 14001, ISO/IEC 27001 a ISO 19600) a normami manažérstva (napr. ISO 26000 a ISO 31000).

This document reflects international good practice and can be used in all jurisdictions. It is applicable to small, medium and large organizations in all sectors, including public, private and not-for-profit sectors. The bribery risks facing an organization vary according to factors such as the size of the organization, the locations and sectors in which the organization operates, and the nature, scale and complexity of the organization's activities. This document specifies the implementation by the organization of policies, procedures and controls which are reasonable and proportionate according to the bribery risks the organization faces. Annex A provides guidance on implementing the requirements of this document.

Conformity with this document cannot provide assurance that no bribery has occurred or will occur in relation to the organization, as it is not possible to completely eliminate the risk of bribery. However, this document can help the organization implement reasonable and proportionate measures designed to prevent, detect and respond to bribery.

In this document, the following verbal forms are used:

- “shall” indicates a requirement;
- “should” indicates a recommendation;
- “may” indicates a permission;
- “can” indicates a possibility or a capability.

Information marked as “NOTE” is for guidance in understanding or clarifying the associated requirement.

This document conforms to ISO's requirements for management system standards. These requirements include a high level structure, identical core text, and common terms with core definitions, designed to benefit users implementing multiple ISO management system standards. This document can be used in conjunction with other management system standards (e.g. ISO 9001, ISO 14001, ISO/IEC 27001 and ISO 19600) and management standards (e.g. ISO 26000 and ISO 31000).

1 Predmet normy

Tento dokument špecifikuje požiadavky a poskytuje usmernenie na vytvorenie, implementáciu, udržiavanie, preskúvanie a zlepšovanie systému manažérstva proti korupcii. Systém môže byť samostatný alebo môže byť integrovaný do celkového systému manažérstva. V súvislosti s činnosťami organizácie sa tento dokument zameriava na tieto oblasti:

- na korupciu vo verejnom, súkromnom a neziskovom sektore;
- na korupciu vykonávanú organizáciou;
- na korupciu zo strany personálu organizácie konajúceho v mene organizácie alebo v jej prospech;
- na korupciu zo strany partnerov vecného vzťahu organizácie konajúcich v mene organizácie alebo v jej prospech;
- na korumpovanie organizácie;
- na korumpovanie personálu organizácie vo vzťahu k činnostiam organizácie;
- na korumpovanie partnerov vecného vzťahu organizácie vo vzťahu k činnostiam organizácie;
- na priamu a nepriamu korupciu (napríklad na úplatok ponúkaný alebo prijatý prostredníctvom tretej strany alebo treťou osobou).

Tento dokument sa vzťahuje iba na korupciu. Stanovuje požiadavky a poskytuje usmernenie na vypracovanie systému manažérstva, ktorý je navrhnutý tak, aby pomohol organizácii zabrániť korupcii, odhaľovať ju, reagovať na ňu a dodržiavať protikorupčné právne predpisy a dobrovoľné záväzky uplatniteľné na jej činnosti.

Tento dokument sa osobitne nezaobera podvodmi, kartelmi a inými trestnými činmi v súvislosti s porušovaním protitrasových zákonov a zákonov o hospodárskej súťaži, praním špinavých peňazí alebo inými činnosťami súvisiacimi s korupčnými praktikami, aj keď sa organizácia môže rozhodnúť rozšíriť predmet systému manažérstva tak, aby zahŕňal aj takéto činnosti.

Požiadavky tohto dokumentu sú generické a sú určené na použitie vo všetkých organizáciách (alebo v súčastiach organizácie) bez ohľadu na typ, jej veľkosť a charakter činnosti a bez ohľadu na to, či pôsobia vo verejnom, súkromnom alebo neziskovom sektore. Rozsah uplatňovania týchto požiadaviek závisí od faktorov špecifikovaných v čl. 4.1, 4.2 a 4.5.

POZNÁMKA 1. – Pozri usmernenie v kapitole A.2.

POZNÁMKA 2. – Opatrenia potrebné na prevenciu, odhaľovanie a zmiernenie korupčného rizika zo strany organizácie sa môžu odlišovať od opatrení, ktoré sa používajú na prevenciu, odhaľovanie a reagovanie na korumpovanie organizácie (alebo jej personálu alebo partnerov vecného vzťahu konajúcich v mene organizácie). Usmernenie pozri v čl. A.8.4.

1 Scope

This document specifies requirements and provides guidance for establishing, implementing, maintaining, reviewing and improving an anti-bribery management system. The system can be stand-alone or can be integrated into an overall management system. This document addresses the following in relation to the organization's activities:

- bribery in the public, private and not-for-profit sectors;
- bribery by the organization;
- bribery by the organization's personnel acting on the organization's behalf or for its benefit;
- bribery by the organization's business associates acting on the organization's behalf or for its benefit;
- bribery of the organization;
- bribery of the organization's personnel in relation to the organization's activities;
- bribery of the organization's business associates in relation to the organization's activities;
- direct and indirect bribery (e.g. a bribe offered or accepted through or by a third party).

This document is applicable only to bribery. It sets out requirements and provides guidance for a management system designed to help an organization to prevent, detect and respond to bribery and comply with anti-bribery laws and voluntary commitments applicable to its activities.

This document does not specifically address fraud, cartels and other anti-trust/competition offences, money-laundering or other activities related to corrupt practices, although an organization can choose to extend the scope of the management system to include such activities.

The requirements of this document are generic and are intended to be applicable to all organizations (or parts of an organization), regardless of type, size and nature of activity, and whether in the public, private or not-for-profit sectors. The extent of application of these requirements depends on the factors specified in 4.1, 4.2 and 4.5.

NOTE 1 See Clause A.2 for guidance.

NOTE 2 The measures necessary to prevent, detect and mitigate the risk of bribery by the organization can be different from the measures used to prevent, detect and respond to bribery of the organization (or its personnel or business associates acting on the organization's behalf). See A.8.4 for guidance.

2 Normatívne odkazy

V tomto dokumente sa normatívne odkazy nena-
chádzajú.

2 Normative references

There are no normative references in this docu-
ment.

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN